СВІТ

Міжнародна конференція «Позашкільна освіта: вчора, сьогодні, завтра» з нагоди 20-річчя Закону України «Про позашкільну освіту» проведена онлайн 19–20 червня 2020 р. за ініціативи Міжнародної асоціації позашкільної освіти (МАПО) спільно з Комітетом Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, Міністерством освіти і науки України, Національною академією педагогічних наук України, Державною службою якості освіти України, Національним педагогічним університетом імені М.П. Драгоманова.

Олена Биковська,

Президент Міжнародної асоціації позашкільної освіти, доктор педагогічних наук, професор, завідуюча кафедри позашкільної освіти НПУ ім. М. П. Драгоманова.

Співорганізатори міжнародної конференції: Міжнародний Центр Балтійсько-Чорноморських досліджень та консенсусних практик, Громадська Рада при Державній службі якості освіти України, кафедра позашкільної освіти ІПФ Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, Кіровоградський обласний центр дитячої та юнацької творчості, Інститут проблем виховання НАПН України, Інженерно-педагогічний факультет Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, науково-дослідна лабораторія теорії та методики позашкільної освіти Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, Національний центр «Мала академія наук України», Український державний центр національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді, Центр позашкільної роботи Святошинського району м. Києва, Національний палац дітей (Республіка Болгарія), ДУ «Комплекс «Дитячий садок-школа-гімназія №47» м. Нур-Султан (Республіка Казахстан), кафедра художньої освіти, Інститут дошкільної та шкільної педагогіки Педагогічного університету у Кракові (Республіка Польща), Факультет гуманітарних і природничих наук Пряшівського університету в Пряшеві (Словацька Республіка).

Інформаційні партнери міжнародної конференції: телеканал «Рада», телепрограма «Навчайся з нами», газета «Сучасна Освіта України», тижневик «Освіта», газета «Освіта і суспільство», видавництво «Шкільний світ», газета «Позашкілля», портал «Освітня політика».

Мета міжнародної конференції полягала в обговоренні історії та сучасності позашкільної освіти як невід'ємного складника освіти, визначення подальших світових, національних та регіональних перспектив розвитку позашкілля, діяльності закладів позашкільної освіти.

У рамках конференції відбулися пленарне засіданні і чотири панельні дискусії:

I. Державна політика у сфері позашкільної освіти.

II. Витоки підготовки і прийняття Закону України «Про позашкільну освіту».

III. Історія, сьогодення і майбутнє позашкільної освіти.

IV. Регіональні особливості діяльності закладів позашкільної освіти у Незалежній Україні.

Міжнародна конференція викликала значний інтерес політичної, управлінської, наукової, освітянської, громадської спільнот.

До конференції долучилося понад 2 500 учасників – народні депутати України, видатні постаті історичної події 2000 р., представники Міністерства освіти і науки України, Національної академії наук України, Національної академії педагогічних наук України, Профспілки працівників освіти і науки України, вчені, працівники органів управління освітою, закладів вищої і позашкільної освіти, наукових установ, ЗМІ, громадськості з усіх областей України, Федеративної Республіки Німеччина, Республіки Білорусь, Республіки Болгарія, Республіки Казахстан, Республіки Польща, Словацької Республіки, Чеської Республіки та інших зарубіжних держав.

Учасники міжнародної конференції наступне зробили наступні висновки:

1. Закон України «Про позашкільну освіту» є прогресивним нормативним актом вищої юридичної сили, який визначає державну політику у сфері позашкільної освіти, її основні засади. До Закону України «Про позашкільну освіту» за 20 років 24 рази вносилися зміни, що свідчить про його актуальність та відповідність сьогоденню.

2. Багаторічний позитивний досвід функціонування системи позашкільної освіти в Україні і світі, розгалужена мережа закладів позашкільної освіти забезпечує право дітей на позашкільну освіту, попит і замовлення на позашкільну освіту у дітей та їхніх батьків постійно зростає.

3. Інституційною основою позашкільної освіти є заклад позашкільної освіти, який забезпечує розвиток здібностей вихованців, учнів, слухачів, організацію змістовного дозвілля, ранню профілізацію та професійне самовизначення, профілактику бездоглядності, безпритульності та правопорушень, протидію негативним проявам у дитячому та молодіжному середовищі.

4. Актуальності у сучасних умовах набуває державно-громадське партнерство, громадський рух щодо підтримки і розвитку позашкільної освіти, діяльності закладів позашкільної освіти.

5. Особливу роль у консолідації стейкхолдерів, активізації діяльності, визначенні векторів розвитку позашкільної освіти відіграє Міжнародна асоціація позашкільної освіти, її регіональні відділення – Вінницьке, Волинське, Івано-Франківське, Київське, Кіровоградське, Луганське, Львівське, Миколаївське, Одеське, Полтавське, Рівненське, Сумське, Тернопільське, Харківське, Херсонське, Хмельницьке, Черкаське, Чернівецьке, Чернігівське, іноземне відділення МАПО, кафедра позашкільної освіти ІПФ Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.

Міжнародна конференція «Позашкільна освіта: вчора, сьогодні, завтра» | Пленарне засідання: Частина 1

3 851 просмотр • 20 июн. 2020 г. 331 0 ПОДЕЛИТЬСЯ СОХРАНИТЬ ...

Разом з тим, учасники міжнародної конференції констатують необхідність підготовки Міжнародної концепції позашкільної освіти та вбачають нагальну потребу в покращенні захисту прав та інтересів дітей на позашкільну освіту, навчання дітей у закладах позашкільної освіти з огляду на:

- зменшення державної підтримки позашкільної освіти, закладів позашкільної освіти;

- недостатню поінформованість об'єднаних територіальних громад в можливостях позашкільної освіти, закладів позашкільної освіти як центрів освітньої, соціокультурної та громадянської діяльності;

- низький рівень заробітної плати педагогічних працівників закладів позашкільної освіти;

- суттєве погіршення ситуації у забезпеченні прав дітей на позашкільну освіту за останні шість років (2014–2020) рр., зокрема:

– зменшення кількості закладів позашкільної освіти системи освіти на понад 156 закладів (2014 р. – 1545, 2020 р. – 1389);

– зменшення кількості учнів у закладах позашкільної освіти на понад 285 тис. осіб (2014 р. – 1 475 647 учнів, 2020 р. – 1 190 490 учнів);

– зменшення кількості педагогічних працівників, які мають основну роботу в закладах позашкільної освіти на понад 7,3 тис. (2014 р. – 26 803, 2020 р. – 19 493).

Намітивши шляхи розв'язання вказаних проблем, учасники Міжнародної конференції «Позашкільна освіта: вчора, сьогодні, завтра» до 20-річчя Закону України «Про позашкільну освіту»

РЕКОМЕНДУЮТЬ

І. Просити Верховну Раду України:

- провести Комітетські слухання на тему «Про стан дотримання законодавства щодо забезпечення функціонування та розвитку позашкільної освіти» Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій і Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики;

- підтримати проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення справедливості у питанні оплати праці педагогічним працівникам закладів дошкільної і позашкільної освіти» № 2180 від 25.09.2019 р.

- внести зміни у Закон України «Про освіту»:

– в частину другу статті 10 доповнивши після абзацу «профільна середня освіта;» новим абзацом такого змісту «позашкільна освіта;»;

- внести зміни у Закон України «Про позашкільну освіту»:

– в абзаці 5 статті 1 слова

ПОЗАШКІЛЛЯ

«заклад спеціалізованої позашкільної освіти замінити словами «спеціалізований заклад позашкільної освіти;».

II. Просити Кабінет Міністрів України:

- розробити Державну Програму розвитку закладів позашкільної освіти на 2021?2028 рр.;

- внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» № 1298 від 30.08.2002 р. щодо просування оплати праці педагогічних працівників закладів позашкільної освіти на 1–2 тарифні розряди Єдиної тарифної сітки;

- внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» № 1187 від 30.12.2015 р. у частині доповнення ліцензування у сфері позашкільної освіти;

- внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 р. № 266 у частині доповнення окремої спеціальності 018 Позашкільна освіта;

- внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання щорічної основної відпустки тривалістю до 56 календарних днів керівним працівникам навчальних закладів та установ освіти, навчальних (педагогічних) частин (підрозділів) інших установ і закладів, педагогічним, науково-педагогічним працівникам та науковим працівникам» розділ II. Заклади позашкільної освіти слова «42» замінити словами «56».

III. Просити Міністерство освіти і науки України, Державну службу якості освіти України:

- з нагоди 20-річчя Закону України «Про позашкільну освіту» нагородити педагогічних працівників закладів позашкільної освіти, які мають високі досягнення у справі навчання та виховання дітей;

- внести зміни у Національний класифікатор України, Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010 (наказ Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики № 530 від 29.11.2010 р.) у частині доповнення КВЕД 85.33 Позашкільна освіта;

- внести зміни у пункт 1 розділу II Положення про відомчі заохочувальні відзнаки Міністерства освіти і науки України, затвердженого наказом МОН України від 30.07.2013 р. № 1047 і зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 19.08.2013 р. за № 1427/23959 щодо членства у громадському об'єднанні і викласти у такій редакції: «Висунення кандидатур, які представляються до заохочення відомчими відзнаками, здійснюється відкрито за основним місцем роботи або членства у громадському об'єднані і оформляється поданням про нагородження, що має містити інформацію про підстави для порушення клопотання про нагородження (далі – подання)»;

- розробити проєкт Типової освітньої програми закладів позашкільної освіти;

- розробити проєкт Орієнтовних критеріїв та індикаторів для самооцінювання освітніх і управлінських процесів закладу позашкільної освіти;

- розробити проєкт Тимчасових рекомендацій щодо організації протиепідемічних заходів у закладах позашкільної освіти на період карантину, відновлення діяльності закладів позашкільної освіти в період послаблення карантинних обмежень;

- спільно з Міжнародною асоціацією позашкільної освіти розробити рекомендації щодо Критеріїв формування спроможної освітньої мережі закладів позашкільної освіти в об'єднаних територіальних громадах;

- заключити Меморандум про співпрацю з Міжнародною асоціацією позашкільної освіти;

- здійснювати постійний моніторинг мережі закладів позашкільної освіти з метою запобігання їх скорочення на місцях;

- створити координаційну раду з питань подальшого розвитку позашкільної освіти за участю представників органів законодавчої і виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, закладів позашкільної та вищої освіти, наукових установ, громадських організацій з метою координації спільних дій у сфері позашкільної освіти;

- кафедрі позашкільної освіти ІПФ Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова започаткувати й організовувати щорічний Всеукраїнський конкурс з позашкільної освіти для вступників за освітніми програмами «Позашкільна освіта»;

- включити у стандарти вищої освіти за спеціальностями 011 «Освітні, педагогічні науки» та 014.10 «Середня освіта (Трудове навчання та технології)» для першого (бакалаврського) рівня та другого (магістерського) рівнів вищої освіти норми щодо позашкільної освіти;

- включити в обсяги державного замовлення на прийом підготовки бакалаврів і магістрів за спеціальностями 011 «Освітні, педагогічні науки» та 014.10 «Середня освіта (Трудове навчання та технології)», спеціалізацією та освітніми програмами «Позашкільна освіта»;

- включити до Науково-методичної ради з питань освіти Науково-методичну комісію з позашкільної освіти;

- започаткувати з 2021 р. організацію і проведення Всеукраїнської виставки-презентації методичної літератури закладів позашкільної освіти.

IV. Просити Міжнародну асоціацію позашкільної освіти:

- розробити Міжнародну концепцію позашкільної освіти;

- активізувати роботу регіональних відділень Міжнародної асоціації позашкільної освіти, створення регіональних команд із залученням фахівців у сфері позашкільної освіти;

- спільно з Міністерством освіти і науки України та кафедрою позашкільної освіти ІПФ НПУ імені М.П. Драгоманова, науково-дослідною лабораторією теорії та методики позашкільної освіти НПУ імені М.П. Драгоманова розробити проєкт Базового компоненту позашкільної освіти;

- започаткувати і здійснювати громадське рейтингове оцінювання діяльності закладів позашкільної освіти;

- налагоджувати співпрацю і конструктивний діалог «Влада – Заклади позашкільної освіти – Громадськість»;

- відзначити учасників Міжнародної акції «Світ позашкілля», проектів «Позашкільна освіта заради майбутнього», «Історія позашкільної освіти: 1991–2020», «Моя кар'єра».

V. Просити органи місцевого самоврядування, місцеві державні адміністрації:

- розробити регіональні Програми розвитку закладів позашкільної освіти на 2021?2028 рр.;

- створювати умови для забезпечення права і рівного доступу до якісної позашкільної освіти, закладів позашкільної освіти, у тому числі дітей у сільській місцевості, дітей осіб з особливими потребами;

- підтримувати заклади позашкільної освіти, підвищувати рівень охоплення дітей позашкільною освітою, не допускати закриття закладів позашкільної освіти;

- співпрацювати із закладами позашкільної освіти і громадськістю щодо розвитку позашкільної освіти, забезпечення прав дітей на позашкільну освіту;

- у кожному ОТГ з метою забезпечення права і рівного доступу до якісної позашкільної освіти розглянути можливість створення закладів позашкільної освіти або укладання договорів з чинними закладами позашкільної освіти;

- з нагоди 20-річчя Закону України «Про позашкільну освіту» нагородити педагогічних працівників закладів позашкільної освіти, які мають високі досягнення у справі навчання та виховання дітей;

- сприяти діяльності розвитку закладів позашкільної освіти в умовах адміністративно-територіальної реформи, реалізуючи право кожної дитини здобуття позашкільної освіти у закладах позашкільної освіти;

- приймати, розглядати (ініціювати перед регіональними комісіями з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій) прийняття рішення про відновлення роботи закладів позашкільної освіти в умовах застосування протиепідемічних заходів.

VI. Просити заклади позашкільної освіти:

- забезпечувати максимальне охоплення дітей позашкільною освітою;

- здійснювати модернізацію освітньої діяльності у закладі позашкільної освіти відповідно до запитів громадян, держави і суспільства;

- використовувати інновації, сучасні методики, технології позашкільної освіти;

- активізувати педагогічну професійну орієнтацію серед учнів закладів, їх вступ на навчання за педагогічними спеціальностями, освітніми програмами «Позашкільна освіта» до кафедри позашкільної освіти ІПФ НПУ імені М.П. Драгоманова;

- здійснювати висвітлення інформації про діяльність закладів позашкільної освіти у ЗМІ, порталі «Освітня політика», соціальних мережах: фейсбук, твітер, інстаграм тощо;

- активізувати популяризацію позашкільної освіти, передплату освітянських видань тижневик «Освіта» (індекси: 23301 – для закладів, 61009 – індивідуально), газета «Освіта і суспільство» (індекс 76016), газета «Сучасна освіта України» (індекс 40123), газета «Позашкілля» (індекс 91468);

- забезпечувати розвиток профільного та інклюзивного навчання у закладах позашкільної освіти за напрямами позашкільної освіти.

- у період карантину організовувати роботу закладів із забезпеченням дотримання санітарних та протиепідемічних заходів, рекомендованих Міністерством охорони здоров'я України;

- забезпечувати відновлення освітнього процесу після карантинних обмежень (або за умов адаптивного карантину) з урахуванням вимог Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства молоді та спорту України.